

κλίματα είχε απόλυτως άσκηνη, ούδεν δε επί των ριζών αυτών άπαντά ίσως ξεροφυλλίας.

Βεβαίως δεόν να ληφθή έγκαύθη υπ' όψει η έκτακτος ξερασία και θερμοκρασία άς έχάτως υπέστη μεν Η ξεροφυλλία είχε κατά τώ έτος τούτο εύνοιας κάς γεριστάσεις έκτάκτου άναπτύξεως η δε άμπελος οκλήρως υπό της ξερασίας έδοιμάθη. Αι κατά τώ παρελθόν έτος παρατηρούμεναι έπουλώσεις των ριζών δεν εσηματίσθησαν κατά τώ έτος τούτο έλλείψει ύγρασίας, βεβαίον δε είχε ήτι τά περι ών ώμίλησα άνωτέρω κεντήματα θά παρήκοχτο, άπαρατήρητα εις σύνηθες γεωργικόν έτος.

Έν συνόψει προκειμένου περί των έμών πειραμάτων, άδύνατον ήτο να υπάρξη έτος πρόματι δυσμενέστερον του λήγοντος, και αύτή η άμερικανική άμπελος κατεστράφη υπό της ξεροφυλλίας προσδληθείσα, άλλ' η υπ' έμωθ θεραπειομένη άμπελος, ου μόνον ουδόλως υπέφερον, άλλά και νέαν ανέλαβε βωμην, ήτις δεόν να έμμενύσθ πάσαν έμπιστοσύνην.

Αναμνηστικώς την έπιότη βάσει νέων δοκιμών έπι της θεραπειυτικής της ξεροφυλλίας της άμπελου μεθόδου του κ. de Mély άριστικην του ζιτημάτος τούτου λύσει, κλειόμεν την παρούσαν εύχόμενοι τώ ιδρυτή αύτης ταχείαν και πλήρη ίκανοποίησιν των εύγενών αυτού άγώνων και πθών.

ΧΡΟΝΙΚΑ — Τώ ενάκτισον Συνεδρίον του άιθηνός γεωδαιτικής Συνδέσμου (Association géodésique internationale) έγινετο κατά τώ έτος τούτο έσχάτως έν Γενεύη. Αντιπρόσωποι της Γαλλίας έν αύτώ ήσαν οί κ.κ. Faye, μέλος του Ίνστιτούτου και πρόεδρος του Συνδέσμου, Tisserand, διευθυντής του Άστεροσκοπίου των Ηκρείων, και Ch. Lallemant, άρχιμηχανικός των μεταλλείων.

Ο κ. Richard, σύμβουλος της Έπικρατείας και πρόεδρος του τμήματος της δημοσίας Έκπαιδύσεως, προσφέρησε τά μέλη του Συνεδρίου, υπομνηστικόν αύτώ ότι έν τή συνενώσει άπάντων των κρατών έν τή επιστημονική προσώψ ή Έλβετία διαβλέπει τώ άσφαλέστερον έγγυον της ανεξαρτησίας αύτης, ό δε κ. Faye άπαντών εις ταύτα ένειχομίας τους κατά τά τελευταία άποθανόντας σοφους της Γενεύης.

Μεταξύ δε των εις τώ Συνεδρίον γενομένων σπουδαιότερων άνακαινώσεων, δεόν ν' άναγραφή ή σχετική προς την μικράν περιοδικήν μετάστασιν της θέσεως των πόλων του γήνου άξονος, ήτις έσχάτως διεπιστώθη. Έπί ταύταις εξέλεγη έπιτροπή εκ των κ.κ. Tisserand, Fierster, διευθυντού του Άστεροσκοπίου του Βερολίνου, και Schiaparelli, διευθυντού του Άστεροσκοπίου του Μιλάνου, προς σύνταξιν προγράμματος διαρκών παρατηρήσεων του φαινομένου τούτου εις διάφορα σημεία της γήνης έπιφανείας.

Τώ προσεχές Συνεδρίον γενήσεται έν Λυσταίξ τώ 1894.

Σπουδαίον βήμα προς εισαγωγήν του μετρικού συστήματος άντι του παλαιομεθέτου άγγλικού έγινετο έσχάτως έν ταίς Ηνωμένικς Πολιτείαις. Κατά τώ έν Σικάγω γενομένον Συνεδρίον των μηχανικών κατά τον παρελθόντα μήνα, ό διευθυντής της όρογραφικής και γεωλογικής ύπηρεσίας των Ηνωμένων Πολιτειών και έπιμελητής των μέτρων και σταθμών έν Βασιγκτων κ. Mendenhall, άνήγγειλεν ότι τώ μέτρον και τώ γιλιόγραμμον έγινοντο δεκτά υπό της ύπηρεσίας ταύτης ως θεμελιώδεις μονάδες,

ότι δε και έμ χρησίου μονάδες έν ταίς Ηνωμένικς Πολιτείαις, ή ύάρδα και ή άγγλική λίβρα (λίτρα), όρισθήσονται έν συναπτήσει των θεμελιώδων πότων μονάδων τώ νυν νοναρχού 1903.

Τώ δεκάδικον σύστημα έγινετο δεκτόν άντι των άγγλικών και άντι των άμερικανικών νομομνημόντων 1903.

ΗΛ. Γ. ΒΑΣΙΛΑΜΑΚΗΣ. Ηνωμένων Πολιτειών, έπισημοποιήθη τώ 1903 τώ μέτρον και τώ γιλιόγραμμον.

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΡΗΣΙΣ

Επικειμένης της επανάληψης των κοινωβουλευτικών εργασιών, ό ανταγωνισμός των έν Ελλάδα κομμάτων χωρεί έπιτεινόμενος έν τή δημοσιογραφία, προαγγέλον ούτω την ύψοδρόντισή του από της προσεχούς απάρτης άρχομένου έν τή κοινωβουλίω άγώνος.

Ατυχώς ό ανταγωνισμός ούτος εξακολούθει πλέοντερον άφοράν εις την έξωσιν των νυν κυβερνητών από της άρχής ή εις την κατήχυσιν των συμφροωτάτων τώ κράτει κατά τάς ένεσιώσας κρίσεις περιστάσεις άρχών, οδιότη, άν άλλως εις τώ πράγμα, δεν θά έδλέπομεν και τάς πολεμώτατα προς άλλήλας διακειμένας μεριδας της αντιπολιτεύσεως συνυπολισμένας προς έπίτευξιν ένός μόνου σκοπού, της εκ πάντως τρόπου διακαλύσεως της παρούσης κυβερνήσεως από της διακελευάσεως του υπ' αύτης επικηρυθέντος έργου της διακανονίσεως των οικονομικών τού κράτους, και τούτου έννεκα άνευ περαιτέρων έρευνών και άνεπιφυλάκτως καταγγελλούσας ως οικτράν ηματιοπονίαν και ήμόνον δεινώσιν της καταστάσεως δυναμένην να επεμείνη πάσαν διακανονιστικήν υπ' αυτών γεννησομένην.

Ο δε χείριστον, αι τάς άρχάς των αντιπολιτευτικών τούτων μεριδιών έμμενύσονται έφημερίδες δεν αποκρύπτουσιν ότι, εϊπότε τά κόμματα ταύτα καταλάμβανον την άρχήν, πρώτον αυτών έργον θά ειχον την έπίσημον κήρυξιν της χρεωκοπίας, εις την σημαίαν της όποιας δι' άγεται πάντων των έκτός της άρχής κομμάτων προσήλθον, μηδ' αυτού του κ. Δηλιγιάννη έξαιρουμένου. Μόνος ούτος τώσ' έκτίτων αντιπολιτευομένων εθαίνετο έμμένον έν τώ δήγματι της διατήρησεως της ανεκραιότητος της οικονομικής τηής του κράτους, άλλ' ιδού νυν και ούτος, λαλήσας μετά ούτω μακράν και πονηράν στήν, άπεδείχθη φέρον άποκηρύξας την άρχήν της επαρκείας, ολέγων ότι άδύνατον απόλυτως πηχώσα να επαρκήσιν εις τάς οικονομικάς ύποχρεώσεις αύτης.

Έν μέσθ της γενικής ταύτης άπογνώσεως περί έντιμου άπό των πρό πθών δυσχερειών διεξόδου μόνη ή από τον κ. Σωτηρόπουλον κυβερνήσις, έχουσα και την ήθικήν άποστήριξιν του βασιλέως, διατηρεί τώ θάρρος και την αίσιοδοξίαν αύτης περί διακανονίσεως των οικονομικών του κράτους άνευ της από της χρεωκοπίας άτιμώσεως, προς τούτο δε εξακολουθεί διαπραγματευομένη μετά του έν Αθήναις διατρίβοντος αντιπροσώπου των ξένων κεφαλαίουχων και μελετώσα τάς υπ' αυτού υποβληθείσας αύτή προτάσεις. — Αι δια-

πραγματεύσεις αὐτῆς μάλιστα τοσοῦτον φαίνονται προσηνέαι, ὥστε τὸ ἐπιμελητήριον τῆς κυβερνήσεως ὄργανον, ἄρα τὸν πῶς καλῶς πάντα αὐτὰ ἐπέπλεον, ἐκνώρισαν ἡμῖν ἅτι πρόκειται περὶ γενικῆς τροπῆς καὶ ἐνοποιήσεως τοῦ δημοσίου χρέους, συνεταγομένης ἐπιτροπῆς ἀγακούφισιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ κράτους, περὶ διακανονίσεως τῆς νομισματικῆς κυκλοφορίας διὰ τῆς ἐπιτροπῆς τοῦ πιστωτικοῦ ὁργανισμοῦ τῆς χώρας καὶ περὶ βαθμιαίας ἄρσεως τῆς ἀναγκαστικῆς, βάσιν πάντων τούτων ἔχόντων τὴν ἐγκρίσιν τῆς ἐπιτροπῆς κυβερνήσεως κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας τῆς ἐλευθερίας αὐτῆς διοργανοθέντος δανείου τῆς κεφαλαιώσεως τῶν τόκων, τοῦ ὁποίου τὸ ἐκδοθὲν μέρος θὰ περιλαμβάνετο ἐν τῷ συγγόλῳ τῶν ἐνοποιηθησομένων χρεῶν, παρασῶν ἅμα τὴν ἐπιτροπῆσαν πληροφροῖαν, ὅτι αἱ μέχρα τοῦδε διεξαχθεῖσαι διαπραγματεύσεις ἐπιλέγκον τὴν κατ' ἀρχὴν συγεννήσαν. Αἱ λεπτομέρειαι τοῦ προϋπολογισμοῦ σχεδίου μαρτυροῦσιν ὅτι δὲν πρόκειται περὶ ἡμιμέτρων, θυγαμένων μὲν, ἀ ἀπενώκωσι ἡρσοδωρῆσιν τινα βελτίωσιν τῆς ἐνεσπόμενης καταστάσεως, κωφοροῦντων ὅμως εἰς τὸ μέλλον ἐπακόλουθα πολλῶν τῶν ὑψισταμένων νῦν δυσχερειῶν, δεινότερα, ἀλλ' οὐδὲ περὶ ἀσφαλούς μὲν διακανονίσεως τῶν οἰκονομικῶν τοῦ κράτους, τοιαύτης ὅμως ὥστε νὰ ἀπρόσχη τὴν οἰκονομικὴν τιμὴν τῆς χώρας, ἢ νὰ ἀπρόσχη τὴν πολιτικὴν αὐτῆς ἀκεραιότητα, ἢ καὶ νὰ διακωλύῃ τὴν εἰς τὸ ἐξῆς ἀνάπτυξιν τοῦ ἔθνους κατὰ τὰς ἠθικὰς καὶ πολιτικὰς αὐτοῦ ἀνάγκας, ὅτι δὲ τὸν ναντίον τὸ ὑπουργεῖον Σοφιστοπούλου παρεσκέυασε πρόγραμμα, αὐτὸ ἢ ἐφαρμογὴν θὰ ἐπέφερε μὲν τὴν πληρὴν καὶ ὀριστικὴν τοῦ κράτους οἰκονομικὴν παλινόρθωσιν, θὰ ἴτε δὲ ἀπὸ ἀλλαγῆν πάντων ἐκείνων τῶν ἀτόπων, ἄπειρα, τὴν οἰκονομικὴν τιμὴν τὴν πολιτικὴν ἀκεραιότητα τὴν τὸ μέλλον τοῦ βασιλείου ἀπειλοῦντα, ἀποτελοῦσιν τὴν βάσιν τῶν προγραμμάτων τῶν ἐκτὸς τῆς ἀρχῆς πολιτικῶν μεριδίων. Ἀπὸ τῆς ὁμοῦ τῆς προσόντα ταῦτα οὐδ' ἂν μεταβάλλουσι τὴν ἀπέναντι τοῦ ὑπουργείου στάσιν τῶν ἡγεστῶν τῆς πολιτείας ἀντιπολιτείας, ἐμμένοντων πεισματῶδες ἐν τῷ ἀδιελάκτῳ αὐτῶν πολέμῳ πρὸς τὴν κυβερνήσιν καὶ διὰ παντὸς μέθου περρωμένων νὰ ἐξουδετερώσῃ τὴν ἐνδεχομένην ἐπιπτόν ἀντιπροσώπων τοῦ ἔθνους καὶ ἐπὶ τοῦ δημοσίου πνεύματος ἐπιδρανοῖν τῆς ἀπὸ τοῦ Στάματος ἐκφρασεῖς καὶ ἐπισημότερον ὅτι ἐν τῷ ἐναρκτησίῳ λόγῳ τῆς προσηγοῦς τετάρτης ἐκφρασεῖς ἐμμένοντος γνήσιος περὶ τῆς ἀνάγκης τῆς νομοθετικῆς κηρύσεως τοῦ ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως διὰ βασιλικῶν διατάγματος διοργανοθέντος δανείου τῆς κεφαλαιώσεως καὶ τῆς ὑποστήριξεως τοῦ ὑπουργείου εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ προγραμματος αὐτοῦ, ἐξ τοῦ ταῦ ὑποβαλλόμενον εἰς τὸν ἐλεγχον τῆς Βουλῆς, ἐμμένοντο ἀνταποκρινόμενον εἰς τὰς ἀνάγκας τῶν ἐνεσπόμενων περιστάσεων. Πρὸς τὸν ὁμοῦ τῶν τούτων τὰ διορισθησῶν ὄργανα τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος πολιτευτῶν ἐξάντλοῦσι πάντα τὰ ἀποταμιεύματα τῆς περὶ τῶν συνταγματικῶν ἐλευθεριῶν δημοκρατικῆς λογικῆς αὐτῶν καὶ οὐ παύσουσι κινεῖσθαι ὅτι ἐπιβολὴν προθέσει ἀπειλοῦσιν τὸ κοινοβουλευτικὸν πολιτεῖα τοῦ τόπου, ὅτι ἢ Βουλὴ ὀφείλει νὰ κωφεύσῃ πρὸς πᾶσαν εἰρήνησιν, καὶ ἂν

ἐν προθέσει τὰ ἀριετα εἰσπῆται, καὶ, μὴδὲν ἄλλο ἐξετάουσα, ν' ἀπελθὼν παρὰ τὸν ἐλεγχον, οἱ τῆς ἀντιπροσώπων κοινὸν βουλευτικῶν τῶν ἐλεγχόμενων νὰ μελετήσῃ ἐπιμελητέρον τὰς ἐνεσπόμενας τῶν τόπων ἀνάγκας, ἢ νὰ ἐπιπροσέχῃ τὴν ἐπιτροπὴν κατ' ἀρχὴν μετὰ τὸν πιστωτικὸν τοῦ κράτους περὶ ἀσφαλούς καὶ ἐντίμου οἰκονομικῆς ἀρσεύσεως ἐπιμελῆσαι νὰ ἐπιπροσέχῃ τὴν παρεσκέυασαν ἐπιτροπὴν σχεδίων τῆς ἀρσεύσεως ταύτης καὶ ἐπὶ τέλος ἐσχόν τὸ ἐγγληματικὸν ἄρσος νὰ πιστεύσῃ ὅτι οὐ τὸν ἔθνος ἀντιπροσώπων ἴδουσαν νὰ ἐξετάσῃ τὸ σχέδιον τοῦτο καὶ ἢ νὰ καθέσῃ τὰ πλημμελῆ αὐτοῦ ἢ νὰ παρὰ τὸν ἔθνος αὐτῶν πρὸς ἐφαρμογὴν αὐτοῦ καὶ ὑποτίθῃ τὸν τόπον. Ἐν τῇ τοιαύτῃ στάσει διαφέρει ἴδια ὁ κ. Τακούπης κατώτερος αὐτοῦ δεκνόμενος καὶ εἰς τοσοῦτον παραδύομενος ὑπὸ τῶν βελγίων τῆς ἀρχῆς, ὥστε νὰ διαγράψῃ ἐαυτὸ ἐν τῇ ἐπιπροσέχῃ τῆς ἐργασίας αὐτῆς Βουλῆς ὅσον ἐναντίαν ὅλων τῶν ἰδίων αὐτοῦ ἀρχῶν περὶ τῆς προέπουσης ἐν τῷ οἰκονομικῷ ζητήματι πολιτικῆς τῶν κομμάτων. Ὅσοι ἀντιπροσώπων τὰ ἴδια κηρύγματα περὶ ἀκεραιότητος τοῦ οἰκονομικοῦ ζητήματος ἀπὸ τοῦ κομματικοῦ ἀνταγωνισμοῦ, ἐννοεῖ νὰ μὴ ἐπιτρέψῃ τῇ κυβερνήσει νὰ ἐκθέσῃ πρὸς τῆς Βουλῆς τὸ πρόγραμμα αὐτῆς, ὅπερ, φαίνεται, φοβεῖται ὅτι δύναται νὰ ποιεῖται ἐν τῇ ἐπιδοκιμασίᾳ καὶ ὑποστήριξιν τῶν ἀντιπροσώπων τοῦ ἔθνους, ἀλλὰ, εἰς ζήτημα ἐμπιστοσύνης προέχον τὴν ἐκλογὴν τοῦ προέδρου, ν' ἀναγκάσῃ αὐτὴν νὰ καταλίπῃ τὴν ἀρχὴν, ὅτε θὰ ἐπιτελεσθῇ αὐτὸ νὰ ἐκμεταλλεῖται τὴν ἐργασίαν τῶν νῦν ὑπουργῶν, ὧν τὸ πρόγραμμα ἐν τισὶ σημείοις ἤδη τὸ κατὰ τὸ φαίνόμενον ὑποθετῶν καὶ ὡς οἰκείον κρηστίων. Ἐννοεῖ ὁμοῦ διὰ τὸν νέον ὑπουργικὸν κρίσεων νὰ δεινῶν ἐπὶ μᾶλλον τὴν ὑπὸ τῆς ἀποτυχίας τῆς οἰκονομικῆς πολιτικῆς αὐτοῦ εἰς τὴν ἐνεσπόμεναι δεινότητα προαχθεῖσαι κατάστασιν, ἐννοεῖ, ἐκμεταλλεζόμενος ἐπὶ τῆς ἡφους, ἂς ἐδῶκεν αὐτὸ ὁ ἑλληνοκύριος λαὸς ἐπὶ τῇ φευσθεῖσιν ἐλπίδι τῆς ὑπ' αὐτοῦ ἀποτροπῆς τῆς ἐνδοκίμασης ἢ πρὸς κρίσεως, νὰ ἐξακολουθῇ ἀπολύτως δεσπότης τῶν τυχῶν τῆς χώρας, ἐννοεῖ βίβ νὰ κατακτεῖται τὸ μονοπώλιον τῆς ἀρχῆς, οὐδαμῶς φροντίζων, εἰ αἱ σημεῖα αὐτοῦ ἴδουσι, ἐναντίαν ὅλων κατ' οὐσίαν τῶν ἐν τῷ ἐκλογικῷ αὐτοῦ προγραμμάτων τῆς 3ης μαίου, ἀναγεγραμμένων, ἐπιδοκιμαζόμενα ὑπὸ τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ, ὑπὲρ τῶν συνταγματικῶν δὲ δικαιωμάτων τοῦ ὁποίου, ἂς ἴδουσι ἀπειλοῦμένων, λέγει ὅτι ἀμύεται. Ἀλλ' ἐπιπροσέχῃ ὅτι ἐν τῇ αὐτῆς φιλαρχίᾳ δὲν ἐπιφορῶνται καὶ πάντα τὰ μέλη τῆς μετῆς μεριδος τῆς ἀντιπολιτείας, ἢ τις μὴ μὲν γνήσιον καὶ καρδίαν ὑποστήριξε τὸν ἀγῆτην αὐτῆς, ἐφ' ὅσον οὗτος ἐφαίνετο ἐργαζόμενος συνῶδῃ τῇ ἐντολῇ, ἢν παρὰ τῶν ἐκλογῶν αὐτῶν ἐλαβον, ὅτε ἐπέμψθησαν, ἢν ἐκπροσωπήσῃ αὐτοῖς ἐν τῇ νομοθετικῇ ταῦ κράτους ἐργασίᾳ, ἀλλ' ἢ ὅσοι δὲν δύναται ἄνευ ὀλεθρίας καὶ ἀληθῶς ἀντισυνταγματικῆς ἀνακολούθιας νὰ παρασῶν τὴν συνδρομὴν αὐτῆς εἰς διὰ τῶν ἐναντίων ἢ ὅτι ἢ ἐντολῆ αὐτῶν ὄριεν. — Ἐπειτα οὐδὲν βεβαίον τὸν πρῶτον προϋπουργῶν ὅτι τὸ ἀποτελεσμα τῆς ἐν τῇ ἐκλογῇ τοῦ προέδρου τῆς Βουλῆς νίκης αὐτοῦ θὰ ἴτε ἢ ἄμεσος

πρόκλησις αὐτοῦ ἐπὶ τὴν ἀρχὴν. Τούναντιον ἐκ τῆς ἐπιδοκιμασίας, δι' ἧς τὸ Στέμμα περιβάλλει τὰ μέτρα, τὰ τε συντελεσθέντα καὶ τὰ μελετώμενα τῆς ἐνεστώσης κυβερνήσεως, πιθανώτερον φαίνεται ὅτι, ἐν ἡ' περιπτώσει ἀποδειχθῆναι ἄδύνατος ἢ μετὰ τῆς παρούσης Βουλῆς συνεργασία τῆς κυβερνήσεως, ἢ ταῦτα θὰ παρείχτο ἢ διαλύσει ἢ θὰ συνειροτέτο ὑπηρεσιακὸν ὑπουργεῖον πρὸς διεξαγωγὴν τῶν ἐκλογῶν, αἵτινες, γινόμεναι ὑπὸ τὸ κράτος τῆς ἀπὸ τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς τελευταίας ἀπὸ τῆς ἀρχῆς φυγῆς τοῦ κ. Τορκούση ἐντυπώσεως, ἀμφίβολον εἶναι ὅτι θὰ παρείχον αὐτῷ ἀποτελεσμά ἀνάλογον τοῦ τῆς 3ης μαΐου. — Βεβαιώμεν ἐν τούτοις ὅτι οἱ συνετώτεροι τῶν ὁπαδῶν αὐτοῦ δὲν ἔ' ἀκολουθήσωσι τῷ ἀρχηγῷ αὐτῶν ἐν τῇ πολλαχῶς πλημμελεῖ ταύτῃ πολιτικῇ αὐτοῦ.

Τῇ παρελθούσῃ παρασκευῇ, ἤρξατο τῶν ἐργασιῶν αἱτίαι ἢ πρώτη σύννοδος τῆς ἐδόμης βουλευτικῆς περιόδου τῆς Σοβράνι, ὁ ἡγεμονικός δὲ λόγος, δι' οὗ ἐκηρύχθη ἡ ἐγὰρξις, φαίνεται διὰ τῆς ψυχρότητος, ἥτις διαπνέει αὐτὸν ὅλον, μάλιστα δὲ τὴν φράσιν «μετ' εὐαρεσκείας βλέπω ὅτι ὁ ἀγαπητός μου λαὸς πάλιν ἐπέδειξε τὴν πρὸς τὴν κυβέρνησιν μου ἐμπιστοσύνην αὐτοῦ», κυρῶν μᾶλλον ἢ ἀναγρῶν τὰ μετ' ἐπιτάσεως παρὰ πάσας τὰς ἡμιμισήτους διαγυῖσεις θυλλοσύμα, πάντως, ὅτι ὁ ἡγεμὼν βαρέως φέροι τὴν ἐν τῇ ἀρχῇ παρουσίαν τοῦ κ. Σταμπούλωφ, ἅτε διὰ μὲν τὸ αὐταρχικὸν αὐτοῦ τιτρώσκοντος καθ' ἑκάστην τὸ ἡγεμονικὸν γόντρον, διὰ δὲ τῆς θραδείας ἐσωτερικῆς καὶ ἐξωτερικῆς αὐτοῦ πολιτικῆς ζωῆς κῶς μὲν δυσχεραίνοντος τὴν θέσιν αὐτοῦ καὶ εἰς τὰς ἐλληνας καὶ καλλένδας πάντοτε ἀναβάλλοντος τὴν νομιμοποίησιν αὐτῆς, ἐσωτερικῶς δὲ καὶ διακυβεύοντος αὐτὴν. — Ὅταν μάλιστα ἀναλογισθῶμεν ὅτι ἡ αἰσθητότατη αὐτῆ ἐλλείψις τῆς θερμοῦτος, ἥτις ἐξαοικτήριξε τοὺς προτέρους ἡγεμονικούς λόγους, ὀφείλεται πάντως εἰς τὰς διαρθώσεις, ἅς ὁ πρίγκιψ Φερδινάνδος ἐπὶνεγκεν ἐπὶ τοῦ ὑπὸ τοῦ κ. Σταμπούλωφ ὑποβληθέντος αὐτῷ πρότερον σχεδίου τοῦ λόγου, ὅστις, ὑπὸ τοῦ πρωθυπουργοῦ κατὰ τὰ συνταγματικὰ ἔθιμα συντασσόμενος, δὲν ἠδύνατο φυσικῶς νὰ εἶνε οἰκοθεν εἰς τοιαύτην ψυχρότητα ἐμβεβαπτισμένος, πειθόμεθα ἐπὶ μᾶλλον περὶ τῆς ὀρθότητος τοῦ συμπέρασματος, ὅπερ συνηγάγομεν ἐκ τῆς συνεντεύξεως, ἣν ἄρτιως ἀντιπρόσωπος εὐρωπαϊκῆς ἐφημερίδος ἔσχε πρὸς τὸν κ. Σταμπούλωφ, ἀντιπαντὸς ἀλλοῦ ἀρκεσθέντα νὰ δηλώσῃ ὅτι ἀγνοεῖ μὲν εἰ ὁ ἡγεμὼν δυσμενῶς διακείται πρὸς αὐτόν, ἀν τοῦτο ὅμως συμβαίη, μόνον τὸ συμφέρον αὐτοῦ θὰ ἐβλάπτει, αὐτοῦ (τοῦ κ. Σταμπούλωφ) μηδέποτε θηρηθέντος τὴν ἡγεμονικὴν εἴνοιαν. — Οὐχ ἥττον ἢ περαιτέρω τῶν νομοθετικῶν ἐργασιῶν πορεία καὶ ἰστορίας τῆς κυβερνήσεως ἀπέναντι τῆς ἀντιπολιτευσεως θὰ παράσχη ἡμῖν πιθανῶς στοιχεῖα ἀσφαλδέστερας ἐκτιμήσεως τῆς θέσεως τοῦ βουλγάρου πρωθυπουργοῦ, καθ' οὗ ἤρξαντο αὐτῆς ἐπιτιθέμενοι καὶ οἱ Ζαγκωφίζοντες, διὰ τοῦ τελευταίου αὐτῶν κηρύγματος διαχωρίζοντες τὸν κατ' αὐτοῦ πόλεμον ἀπὸ τῆς στάσεως αὐτῶν ἀπέναντι τοῦ πρίγκιπος Φερδινάνδου, πρὸς ὃν νῦν διαλλακτικώτερον ἔχουσιν, ὅπερ ἴσως ἐπιτρέπει ἡμῖν νὰ ὑποπτεύσωμεν τροπὴν τινα

σχετικῶν καὶ ἐν τῇ ρωσικῇ πολιτικῇ, ἥτις θὰ ἠδύνατο νὰ προέκυπταν ἐκ τῆς συντελουμένης ἀστρογρωσικῆς προσεγγίσεως. —

Καίτοι ἡ διομολογηθεῖσα ἤδη ἀστροσερβικὴ ἐμπορικὴ σύμβασις ἦγεν ἱκανῶς τῶν ἀφορμῶν, ἐξ ὧν τῶς προέκυπτον αἱ ἀδιέλπτοι ἐκείναι ἀνταγκλήσεις τῆς δημοσιογραφίας καὶ τῶν κυβερνήσεων τῶν δύο ἡμίονων κρατῶν, αἱ ἀστροσερβικαὶ σχέσεις αὐτῶν φαίνονται διερχόμεναι νέαν περιόδον δοκιμασίας. — Ἡ δοκιμασία αὕτη εἶναι τὸ σφοδρώτατον τῶν προτέρων, ὅσῳ προέρχεται, οὐκέτι, ἐκ τῆς συγκρούσεως τῶν ἀστροσερβικῶν οικονομικῶν συμφερόντων, ἀτινα ἐπὶ τέλους ἐτυχον διακανονισέως τινος, τῆς Αὐστρουγγαρίας κατανοησάσης ὅτι παρεῖλθεν ὁ χρόνος, καθ' ὃν ἠδύνατο νὰ ἐκμεταλλεύηται ἐμπορικῶς τὰς περὶ αὐτὴν βαλκανικὰς χώρας, ἀλλὰ πηγὴν αὐτῆς ἔχει τὴν ἐξέγερσιν τοῦ ἔθνικου ἐν Σερβίᾳ φρονήματος ὑπὲρ ὁμοφύλων πληθυσμῶν, παρὰ τὰς πρότινον ἐτάγ θρασευθείδας ἐν Βελγγραδίᾳ ἐλπίδας περιελθόντων καὶ διατελούντων ὑπὸ τὴν οὐκίαν τῶν πτερύγων τῶν καισαροβασιλικῶν ἀετῶν. — Ἡ ὑφαρπαγὴ τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος σερβικῶν πληθυσμῶν, πικροτάτην ἀπογοήτευσιν ἐμβαλοῦσα τῷ σερβικῷ σωδινισμῷ, οὐδέποτε ἐπαύσατο ἐξεγειροῦσα πατριωτικὸς ἐπανορθώσεως πόθους παρὰ ταῖς ριζοσπαστικὰς μάλιστα τάξεις τῆς Σερβίας ἀλλ' ἡ δεξιότης τοῦ βασιλέως Μιλάνου καὶ ἡ μακρὰν τῆς ἀρχῆς διατήρησις τῆς ὀνομασθεῖσης πολιτικῆς μερίδος ἀπέτρεπον τὴν τραχύτεραν ἐκδηλώσιν τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος πόθων καὶ διετήρουν ἀμμονικὰς τὰς πρὸς τὴν δυαδικὴν μοναρχίαν σχέσεις τοῦ βασιλείου. — Ἐκτοτε ὅμως τὰ πράγματα ριζικῶς μεταβλήθησαν ὁ βασιλεὺς Μιλάνος, βλέπων ὅτι αἱ περὶ τῆς ἐξωτερικῆς καὶ ἐσωτερικῆς πολιτικῆς ἀρχαὶ αὐτοῦ δὲν συνάδουσι πρὸς τὰς τάσεις τῆς μεγίστης μοίρας τοῦ ἔθνους, ἔχων δὲ καὶ τοὺς γνωστοὺς οἰκογενειακοὺς λόγους, παρητήθη τὴν ἀρχὴν, καθ' ὅλην δὲ τὴν διάρκειαν τοῦ κράτους τῶν ἀντιβασιλέων ἢ κυβερνήσεως διέμεινεν εἰς χεῖρας τῶν ριζοσπαστικῶν. — Οὗτοι ἀρχῆθεν ἐποφελήθησαν ἐκ τῆς εὐκαιρίας πρὸς ἐκδηλώσιν τῶν πρὸς τὴν δυσφροντισκοπιτικὴν πολιτικὴν τῶν ἐν Βιέννη καὶ Πέστη αἰσθημάτων αὐτῶν ἀλλ' αἱ ἀδιέκοποι ἐσωτερικαὶ περιπέτεια καὶ οἱ περισπασμοὶ, ὧν πηγὴ καθ' ὅλον τὸν μέγρον τῆς ὑπὸ τοῦ νεαροῦ βασιλέως Ἀλεξάνδρου εὐτόλμου ἀνακηρύξεως τῆς ἐδίας ἐνληλικιότητος χρόνον ἐγίνοντο αἱ ἐριδες τῶν γονέων αὐτοῦ, τὴν ἐκδηλώσιν ταύτην περιώρισαν εἰς τὸ ζήτημα τῶν ἐμπορικῶν σχέσεων τῶν δύο κρατῶν οὗτο δὲ μόνον νῦν, ὅτε μετὰ τὴν ἀπέλασιν τῶν τε ἀντιβασιλέων καὶ τῶν πραξικοπηματικῶς ὑπ' αὐτῶν κληθέντων ἐπ' ὀλίγον χρόνον ἐπὶ τὴν ἀρχὴν φιλελευθέρων καὶ τὴν διὰ τῆς συνδιαλλαγῆς τῶν ἑρσῶν βασιλέων ἄρσιν τῶν ἀπὸ τῶν ἐριδῶν αὐτῶν ἐσωτερικῶν περισπασμῶν οἱ ριζοσπαστικοὶ ἀπόλυτοι σχεδὸν κύριοι τῆς καταστάσεως ἐγένοντο, τῆς κυβερνήσεως δὲ τοῦ κ. Δόκιτς μὴ κατορθούσης, φαίνεται, νὰ κρατῆ τοὺς ὁπαδοὺς αὐτῆς ἐν τῇ προσκοῦσῃ ἀπέναντι τοῦ ὁμοῦρου κράτους νομιμοφροσύνη, αἱ περὶ ὧν ὁ λόγος σωδινιστικαὶ ὑπὲρ τῶν ὑπὸ τὸ καισαροβασικὸν σκίπτρον Σέρβων τάσεις προέκυψαν μᾶλλον ἀπροκάλυπτοι καὶ σφοδρότεροι. — Οὕτως ὁ βασι-

λαίς Αλέξανδρος κατά τὴν πρόσφατον διὰ τῶν ἐπαρχιῶν τοῦ κράτους περιοδείαν αὐτοῦ ἀντελήθη πολυλαχοῦ τῶν πόθων καὶ τῆς ἀντιθυμίας τοῦ θρονοῦ ἐθνους καὶ διήλθεν ἀνευ ἐκφράσεως τινος ἀποδοκιμασίας δι' αὐτῶν, ἐφ' ὧν γραμματεῖς μεγάλοι ἀνεγγράφητο ἢ εἰς τὴν δεξιὰ ὑπὸ τὴν Αὐστρίαν ἐπαρχίαν ἄγροθι, ὁτιώτε ἄλλαι ἄλλαχοῦ διαδηλώσεις καὶ ἀποπέτραι ὑποκινήσεως ἐπλήθον. — Ἐννοεῖται ὅτι ταῦτά πάντα μετὰ μεγάλης δυσανεξίας προσείδον οἱ ἐν Βιέννῃ καὶ εἰς τὰς δεύσας παραστάσεις προσεδῶν παρὰ τῆς κυβερνήσεως τοῦ Βελιγράδιου. — Αὕτη ἠρέσθη νὰ χαρακτηρίσῃ τὸ πρῶτον ὡς παιδαριώδεις ἀνοήσιαι, ἴσως δὲ καὶ ἡ αὐστρουγγρική κυβερνήσις ἐπίσθη ὅτι ὡς τοιοῦτον δέον νὰ ὑπολάβῃ αὐτό. Ἐν τούτοις τὸ ζήτημα, ἀποτελέσαν ἀπαξ τὸ θέμα τῶν ἀντεγκλήσεων τοῦ αὐστρουγγρικοῦ καὶ τοῦ ριζοσπαστικοῦ θρονοῦ τύπου, ἐξακολουθεῖ δεινόμενον ἐν τῇ πεδίῳ τῆς δημοσιογραφίας, εἰς τὸν ἀγῶνα κατελθόντος ἤδη καὶ τοῦ ρωσικοῦ τύπου, τοῦ Πόλιτ' οὐ δὲ ἰδία ζωπῶς δυνεγοροῦντος ὑπὲρ τοῦ νεοροῦ βασιλέως καὶ φυσικώτατον κηρύττοντος ὅτι οὗτος ἀσπάζεται τὰς ἐθνικὰς ἰδέας τοῦ λαοῦ αὐτοῦ.

Τῇ παρελθούσῃ κυριακῇ διὰ τῆς ἐπὶ τῶν διαφῶν τῆς ρωσικῆς μοίρας ἐπισκέψεως τοῦ κ. Καρνά καὶ τῆς ἀναλλαγῆς τῶν τελευταίων θερμοτάτων φιλοφρονητικῶν τηλεγραφημάτων τοῦ αὐτοκράτορος Αλέξανδρου, καὶ τοῦ προέδρου τῆς γαλλικῆς δημοκρατίας ἐληξαν αἱ ἐροταί, ὧν ἀφειρηθὴ ἐγένετο ἡ ἐν Τουλῶνι ἀπόδοσις τῆς ἐν Κρονστάδῃ ἐπισκέψεως. — Ταυταχρόνως ἀνέσπασαν τὰς ἀγκύρας καὶ τὰ ἐν τῷ ἰταλικῷ λιμένι τῆς Σπετσίας προσωρισμένα ἀγγλικά θωρηκτὰ καὶ ἐληγον, καὶ αἱ ἀγγλοῖταλικά φιλοφρονήσεις, ἀλλ' ἡ ὁμοίωσις τῶν δύο γεγονότων ὡς πρὸς αὐτὰ καθ' ἑαυτὰ τὰ γεγονότα καὶ ὡς πρὸς τὰ ἐπακόλουθα αὐτῶν μόνον ἐν τῇ ταυτότητι τοῦ χρόνου περιορίζεται. — Καὶ αὐτὰ μὲν καθ' ἑαυτὰ τὰ γεγονότα διαφέρουσιν ἀλλήλων κατὰ τοῦτο, ὅτι τὰ μὲν ρωσικά πλοία μετὰ δεκαπενθήμερον διαμονὴν κατέλιπον τὴν Τουλῶνα συναπαγόμενα καὶ κομίζοντα τῇ μεγάλῃ τοῦ Βορρᾶ αὐτοκρατορίᾳ τὴν ἀκρόαυτον βεβαίωτητα ὅτι ἀκεῖ κατὰ τὸ δυτικὸν πέρασ τῆς Μεσογείου ὑπάρχει μέγα, ἰσχυρὸν καὶ εὐγενὲς ἔθνος, ὅπερ ὀρθρικῶς καὶ οικειοθελῶς ὅλως ἀπεφάσισε νὰ συνδέσῃ τὴν τύχην αὐτοῦ μετὰ τοῦ ρωσικοῦ πρὸς ὑπεράσπισιν τῶν κοινῶν συμφερόντων καὶ ἀπόκρουσιν τῶν κοινῶν ἐχθρῶν, τὰ δὲ ἀγγλικά σκάφη, ἀποπέλοντα τοῦ ἰταλικῆς λιμένος, κατέλιπον τοῖς Ἰταλοῖς τὴν πεποιθῆσιν, ὅτι μάτην ὄλως ἤλπισαν ὅτι θὰ κατέρωθον νὰ παρασύρωσι τὴν ἀγγλικὴν πολιτικὴν ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε νὰ χρησιμεύσῃ αὐτοῖς ὡς ὄργανον ἀντεπιδηξέως πρὸς τὴν ρωσογαλλικὴν συναδέλφωσιν. — Ὡς πρὸς τὰ ἐπακόλουθα δὲ αὐτῶν, εἶνε ὡς αὐτῶς ἀντίθετα τὰ περὶ ὧν ὁ λόγος δύο γεγονότα. — Παρὰ τῇ γαλλορωσικῇ συνδέσμῳ ὁ τρόπος, μοναρχικὸς ὅλως ἐν τῇ ἱστορίᾳ, καθ' ὃν τὸ γαλλικὸν ἔθνος ἐξεδήλωσε τὰς πρὸς τὴν Ρωσίαν συμπαιθείας αὐτοῦ καὶ ἡ ἐξ ἴσου ἐνθουσιώδης ὑποδοχή, ἣς ἡ ἐκδήλωσις αὕτη ἐτυχεν ἐν τῇ ἀχανεῖ αὐτοκρατορίᾳ, ἀπὸ τοῦ αὐτοκράτορος παθῶν τῶν Ρωσῶν μέχρι τοῦ ἐσχάτου πολίτου, ἀποφαίνοντα τὴν συναδέλφωσιν ταύτην σὺνδεσμὸν ἄρρηκτον, σὺνδεσμὸν οὐ μόνον τῶν δύο

κυβερνήσεων, ὅπερ θὰ συνέβαινε, ἀν' αὐτῇ κρείδετο ἐπὶ γραπτῆς μόνον συνθήκας, ἀλλὰ καὶ αὐτῶν τῶν ἄνω λαῶν, τῶν ἐξ-οικείας ὅλως ὄρουσις σὺνδεθέντων, ἐνισχύουσι τὴν γαλλορωσικὴν πολιτικὴν ἐν τῇ ἐνεστώσῃ αὐτῆς φορᾷ, συνισταμένη ὡς πρὸς μὲν τὴν Ρωσίαν, εἰς τὴν σύμπανον ἐξακολούθησιν τοῦ ἐν πᾶσι τοῖς κλάδοις ἀνοργανωτικοῦ ἔργου μετ' ἀγρόπλου ἐπιτηρώσεως τῆς ἐξελίξεως τῶν πραγμάτων, ὡς πρὸς δὲ τὴν Γαλλίαν εἰς τὴν σάφισον καὶ ἐπιμελῆ παγίωσιν τῆς εἰς τοσοῦτον προσηγμένης ἀνυμερίας τῆς χώρας, διὰ τῆς ἐξακολούθησεως τῆς ἀναπτύξεως τῶν δυναμέων αὐτῆς καὶ τῆς ἀποφύγις παντός ὅ τι κινδύνατο νὰ ἐπιπέσῃ τὴν ἐκκρίσιν τῶν γεγονότων, μέχρι οὐ ἐπιστῇ τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου, ἅτοι ἡ κατάλληλος ὥρα τῆς γενικῆς ἐκκαθαρίσεως. — Τοῦναντίον παρὰ τῇ Ἰταλίᾳ ἡ ψεύσις ἰτῶν ἐκ τῆς Ἀγγλίας ἐλπίδων, ὡς καὶ τὸ πρότερον ἤδη διαπιστωθὲν γεγονός, ὅτι καὶ ἡ Αὐστρουγγαρία δὲν εἶνε διατεθειμένη νὰ συμμετάσῃ γερμανοῖταλλικῆς τινος ἐνεργείας, δευκνύουσι τῇ χειρόνησθ' ὅτι ἐν τῇ κοιδίμῳ ὥρᾳ μόνον συναρρώγων τὴν Γερμανίαν θὰ πῶνάτο νὰ ἐξη, καὶ ταύτην δὲ ἴσως μόνον ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ ὑπερασπίσεως γερμανικῶν συμφερόντων, χάριν τῆς περιφρουρήσεως τῶν ὀρειῶν ὑπεβλήθη εἰς τὰς μέχρι τοῦ χειλούς τοῦ βορᾶθρον τῆς χρεωκοπίας ἀγαγούσας αὐτὴν θυσίας καὶ αἰσθητοτέρων ἐπι καθιστώσιν αὐτῇ τὴν ἀνάγκην τῆς μεταβολῆς τῆς μέχρι τοῦδε πολιτικῆς αὐτῆς

M. E. M.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ.

Σάββατον, 23 Οκτωβρίου.

Τὸ μᾶλλον ἀπασχολῆσαν κατὰ τὴν ἐβδομάδα ταύτην τὰ εὐρωπαϊκὰ χρηματιστήρια εἶναι ἡ ἀκατάσχετος ὑποτίμησις τῶν ἰταλικῶν χρεωγράφων, ἐξ ἧς παρεστῆθησαν καὶ ἐξακολουθοῦσι παρασυρόμενα κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥτιον καὶ πάντα τὰ λοιπὰ χρεώγραφα, μὴ ἐξαιρουμένων μὴδ' αὐτῶν τῶν ἀσφαλεστάτων. Καὶ μέχρι μὲν τινος ἐνομιζέτο καὶ ἐπιστεύετο ὅτι τὸν ἐκπεδῶν τῆς ἰταλικῆς ράντ' προεκάλουσι οἱ κεφαλαιοῦχοι καὶ οἱ κερδοσκόποι τῶν Παρισίων, ἐξερριζόμενοι ὑπὸ τοῦ γαλλικοῦ τύπου κατὰ παντός ὅτι ἰταλικόν· ἀλλ' ἡ τελευταία κατάρρευσις τῶν τιμῶν καὶ ἡ ἀφθονία τῶν εἰς πάσας τὰς ἀγοράς προσφευγόμενων τίτλων παρέχουσι τὴν ὑπόνοιαν, καθ' ἣ γράφουσιν ἐκ Βερολίνου, ὅτι οἱ πωλοῦντες δὲν εἶναι μόνον Γάλλοι, ἀλλὰ καὶ Ἰταλοὶ, μᾶλλον δὲ αἱ ἰταλικά Τράπεζαι διὰ λ)σμὸν τῆς κυβερνήσεως. Τοῦτο σφέδρα ἀνυσυχεῖ τοὺς ἐν Βερολίνῳ, αἱ ὁποῖοι οὐ μόνον μεγάλας ὑπέστησαν καὶ ὑψίστανται ζημίας ὑποστηρίζοντες τὰ ἰταλικά χρεώγραφα, ἀλλὰ καὶ ἐχρηγήσαν 40 ἑκατομ. εἰς τὰς ἰταλικὰς Τράπεζας ἐπὶ τῇ ἐλπίδι ὅτι δι' αὐτῶν ἴθεως κατορθωθῆ ἡ ἀναχαιτις τῆς ἐκπτώσεως τῶν ἰταλ. χρεωγράφων καὶ τις βελτίωσις τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως. Δυστυχῶς οὐ μόνον τοῦτο δὲν κατορθώθη, ἀλλὰ καὶ μειώσεις διαστάσεις τοιαύτας ἔλαβε τὸ κακόν, ὥστε καὶ οἱ θερμοτάτοι ἐν Βερολίνῳ θιασῶται καὶ ὑποστηρικταὶ ἀπώλεσαν τὸ